

ЛЬВІВСЬКИЙ ІНСТИТУТ МЕНЕДЖМЕНТУ

Кафедра менеджменту та міжнародного бізнесу

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
до практичних (семінарських) занять з дисципліни
ОК 07. - «МЕНЕДЖМЕНТ ОРГАНІЗАЦІЙ»
для здобувачів вищої освіти за спеціальністю
073 «Менеджмент» (менеджмент організацій і адміністрування)

ЛЬВІВ-2022

Кульчицький І. І. Методичні рекомендації до практичних (семінарських) занять студентів з дисципліни «Менеджмент організацій». Львів : ЛІМ, 2022. 10 с.

Затверджено на засіданні кафедри менеджменту та міжнародного бізнесу
Протокол №1 від 11 серпня 2022р.

Схвалено Вченою радою Львівського інституту менеджменту
Протокол № 1 від 12 серпня 2022р.

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Самостійна робота студентів – один з основних засобів опанування навчального матеріалу в час, вільний від аудиторних навчальних занять.

Основною метою самостійної роботи є закріплення, розширення та поглиблення набутих у процесі аудиторної роботи знань, умінь та навичок, а також самостійне вивчення нового матеріалу під керівництвом викладача, але без його безпосередньої участі.

Питання, що виникають у студентів стосовно виконання запланованих завдань, вирішуються на консультаціях, які проводяться згідно із графіками, затвердженими кафедрою.

Самостійна робота студентів з навчальної дисципліни «Менеджмент організації» за спеціальністю 073 «Менеджмент (менеджмент організацій і адміністрування)» передбачає такі форми:

- підготовку до семінарських (практичних) занять;
- підготовку до виконання модульних (контрольних) завдань;
- виконання домашніх (розрахункових) завдань;
- написання реферату (есе) за заданою тематикою;
- пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою;
- аналітичний (критичний) огляд наукових публікацій;
- формування аналітичних звітів (із побудовою діаграм, графіків, таблиць тощо) за заданою тематикою.

Мета самостійної роботи студентів – засвоїти в повному обсязі навчальну програму дисципліни «Менеджмент організації» та сформувати навички самостійності як важливої освітньої та професійної якості, сутність якої полягає у систематизації, плануванні та контролі власної діяльності.

Завдання самостійної роботи студентів – засвоїти певні знання, закріпити і систематизувати здобуті навички та набуті уміння, відпрацювати способи їх застосування при виконанні практичних завдань та творчих робіт, а також виявити прогалини в інформаційному забезпеченні навчального предмету «Менеджмент організації».

Зміст самостійної роботи студента з дисципліни «Менеджмент організації» визначається навчальною програмою дисципліни, методичними матеріалами та завданнями викладача.

Самостійна робота студента забезпечується системою навчально-методичних засобів, передбачених для вивчення навчальної дисципліни «Менеджмент організації»: підручниками, навчальними та методичними посібниками, методичними матеріалами для самостійної роботи студентів, конспектом лекцій, періодичними виданнями тощо.

Самостійна робота студентів з навчальної дисципліни «Менеджмент організації» організовується з дотриманням низки вимог:

- надання детальних методичних рекомендацій щодо виконання роботи;
- забезпечення можливості творчого підходу до виконання роботи, не обмежуючи освітній процес виконанням стандартних завдань;
- підтримка у процесі виконання самостійної роботи постійного взаємозв'язку між викладачем та студентами.

Студенти, які розпочинають вивчати дисципліну «Менеджмент організації», мають інформуватися викладачем щодо організації самостійної роботи, її видів, термінів виконання, форм контролю та звітності, оцінювання виконання завдань.

Перелік завдань для самостійної роботи, форми її організації та звітності, термін виконання та критерії оцінювання виконання завдання визначаються викладачем при розробці робочої навчальної програми дисципліни «Менеджмент організації» (розділ «Самостійна робота студентів»).

Організація і контроль процесу та змісту самостійної роботи, а також її результатів здійснюються викладачами.

Оцінки (бали), одержані студентами за виконання різних видів самостійної роботи, фіксуються викладачем і доводяться до відома студентів.

Всі завдання самостійної роботи студентів поділяються на обов'язкові та вибіркові, виконуються у встановлені терміни та передбачають певні форми звітності та критерії оцінювання щодо їх виконання. Обов'язкові завдання виконуються кожним без винятку студентом у процесі вивчення дисципліни «Менеджмент організації», а вибіркові завдання є альтернативними.

2. САМОСТІЙНА РОБОТА СТУДЕНТІВ

Розрахунок годин, що відведено на самостійну роботу

№ з/п	Найменування робіт	Кількість годин	
		ДФН	ЗФН
1.	Тема 1. Системна модель менеджменту організації. Огляд літературних джерел за темою. Підготовка до поточних аудиторних занять.	12	16
2.	Тема 2. Еволюція організації. Огляд літературних джерел за темою. Підготовка до поточних аудиторних занять.	13	17
3.	Тема 3. Організаційний механізм менеджменту організації. Огляд літературних джерел за темою. Підготовка до поточних аудиторних занять.	13	17
4.	Тема 4. Організаційний інжиніринг. Огляд літературних джерел за темою. Підготовка до поточних аудиторних занять.	13	17
5.	Тема 5. Організаційний дизайн. Огляд літературних джерел за темою. Підготовка до поточних аудиторних занять. Підготовка до виконання модульних (контрольних) завдань.	13	17
6.	Тема 6. Управлінські моделі. Огляд літературних джерел за темою. Підготовка до поточних аудиторних занять.	13	17
7.	Тема 7. Керівництво в організації. Огляд літературних джерел за темою. Підготовка до поточних аудиторних занять.	13	17
8.	Тема 8. Ризикозахищеність організації. Огляд літературних джерел за темою. Підготовка до поточних аудиторних занять.	13	17
9.	Тема 9. Управління результативністю менеджменту організації. Огляд літературних джерел за темою. Підготовка до поточних аудиторних занять. Підготовка до виконання модульних (контрольних) завдань.	13	17
	Разом	116	152

Теоретичні питання для опрацювання

Тема 1. Системна модель менеджменту організації.

1. Теорія систем і системний аналіз у менеджменті.
2. Використання здобутків синергетики та праксеології в менеджменті організацій.
3. Еволюційна модель системного управління організацією.

Тема 2. Еволюція організації.

1. Еволюція організації у світлі основних наукових шкіл менеджменту.
2. Основні етапи життєвого циклу організації.
3. Характерні особливості системи менеджменту на різних етапах життєвого циклу організації.

Тема 3. Організаційний механізм менеджменту організації.

1. Поняття організаційного механізму та його складові.
2. Основні концепції формування та розвитку організаційного механізму менеджменту організації.
3. Суть управлінських концепцій П. Сенжа, І. Адізеса, Г. Мінцберга, Д. Коллінза та Р. Бренсона.

Тема 4. Організаційний інжиніринг.

1. Поняття технології в управлінні та виробництві.
2. Класифікація та характеристика управлінських технологій.
3. Основні напрями використання інжинірингу в сучасному менеджменті.
4. Реінжиніринг та сфери його застосування в управлінні організацією.

Тема 5. Організаційний дизайн.

1. Організаційна структура як об'єкт управління.
2. Еволюція та диверсифікація організаційних структур.
3. Основні тенденції формування організаційного дизайну в сучасних соціально-економічних умовах.
4. Реструктуризація як інструмент антикризового менеджменту.

Тема 6. Управлінські моделі.

1. Теоретичні основи моделювання у менеджменті.
2. Сфери застосування математичного моделювання та прогнозування у менеджменті організацій.
3. Адміністративні моделі та психологічні стереотипи в управлінні організацією.
4. Інституційне моделювання організації.

Тема 7. Керівництво в організації.

1. Організація у світлі лідерства та стилів управління.
2. Внесок американської школи менеджменту в теорію і практику управління.
3. Внесок європейської школи менеджменту в теорію і практику управління.
4. Внесок японської школи менеджменту в теорію і практику управління.

Тема 8. Ризикозахищеність організації.

1. Типологія ризиків у сучасному менеджменті.
2. Управління ризиками в системі антикризового менеджменту.

3. Основні ризики українських компаній на внутрішньому та зовнішньому ринках.

Тема 9. Управління результативністю менеджменту організації.

1. Основні критерії результативності менеджменту.
2. Кількісні та якісні показники ефективності управлінської діяльності.
3. Оцінка результативності менеджменту в конкретних соціально-економічних умовах.

Виконання індивідуальних завдань

При підготовці індивідуального завдання студентові слід керуватися вимогами, які висуваються до цього виду самостійної роботи. По-перше, така підготовка має здійснюватися за чіткою структурою згідно з визначеним планом. По-друге, індивідуальне завдання повинно логічно висвітлювати питання, яке розглядається. По-третє, воно повинно мати узагальнюючий характер оцінок подій, явищ у царині міжнародного менеджменту. По-четверте, характеризуватися чіткою аргументацією висновків з усіх поставлених питань.

Теми індивідуальних завдань

1. Моделі організації як відкритої системи.
2. Управління процесами змін.
3. Проектування складу структурних одиниць.
4. Сфери інжинірингу.
5. Етапи організаційних змін.
6. Різновиди управлінських моделей.
7. Керівництво спільною діяльністю.
8. Класифікація факторів ризику за аспектами прояву.
9. Специфічність вибору альтернатив управлінських рішень в умовах ризику.
10. Класифікація інструментів інтенсифікації розвитку підприємства.

Підготовка до підсумкового контролю

Підсумковий контроль включає набір питань відкритого і закритого типу, які передбачають перевірку розуміння студентами основних понять дисципліни «Менеджмент організації»; вміння управління організаційними процесами; здійснювати планування діяльності підприємства в цілому, взаємопов'язане планування діяльності окремих функціональних підрозділів

підприємства; розробляти рішення щодо оптимізації організаційної структури підприємства; визначати потреби ринку та перспективи розвитку власного виробництва; розробляти програми та концепції розвитку підприємства; отримувати та опрацьовувати інформацію про стан ринку, на якому діє підприємство та загальну кон'юнктуру ринку; визначати стратегічні цілі і тактичні завдання щодо просування продукції на ринку; володіти основними теоретичними знаннями з адміністративно-державного управління.

Підсумковий контроль дозволяє викладачеві визначити узагальнений рівень теоретичних знань студентів за програмою навчальної дисципліни «Менеджмент організації».

Підготовка до підсумкового контролю включає опрацювання студентами основних теоретико-методологічних та наукових положень за темами затверджені навчальної програми дисципліни «Менеджмент організації», що розглядалися на лекціях; акумулювання навичок розширеного засвоєння теоретичних знань, індивідуального їх застосування для вироблення оптимальних підходів щодо вирішення конкретних проблем, здобутих та закріплених під час самостійного опрацювання матеріалу, що не викладається на лекціях, підготовки та участі у семінарських заняттях, а також при підготовці індивідуального завдання.

Питання для підсумкового контролю

1. Теорія систем і системний аналіз у менеджменті.
2. Характеристика організації як відкритої системи.
3. Використання здобутків синергетики та праксеології в менеджменті організацій.
4. Еволюційна модель системного управління організацією.
5. Розвиток організації у світлі основних наукових шкіл менеджменту.
6. Основні етапи життєвого циклу організації.
7. Характерні особливості системи менеджменту на різних етапах життєвого циклу організації.
8. Поняття організаційного механізму та його складові.
9. Суть управлінських концепцій П. Сенжа, І. Адізеса, Г. Мінцберга, Д. Коллінза та Р. Бренсона.
10. Поняття технології в управлінні та виробництві.
11. Класифікація та характеристика управлінських технологій.
12. Основні напрями використання інжинірингу в сучасному менеджменті.
13. Основні сфери та напрями застосування інжинірингу в українських компаніях.

14. Реінжиніринг та сфери його застосування в управлінні організацією.
15. Класифікація управлінських моделей.
16. Організаційна структура як об'єкт управління.
17. Еволюція та диверсифікація організаційних структур.
18. Проектування організаційної структури та умови проведення реструктуризації в організації.
19. Реструктуризація як інструмент антикризового менеджменту.
20. Основні тенденції формування організаційного дизайну в сучасних соціально-економічних умовах.
21. Теоретичні основи моделювання у менеджменті.
22. Сфери застосування математичного моделювання та прогнозування у менеджменті організацій.
23. Адміністративні моделі та психологічні стереотипи в управлінні організацією.
24. Інституційне моделювання організації.
25. Організація у світлі лідерства та стилів управління.
26. Внесок американської школи менеджменту в теорію і практику управління.
27. Внесок європейської школи менеджменту в теорію і практику управління.
28. Внесок японської школи менеджменту в теорію і практику управління.
29. Особливості управління процесами організаційних змін.
30. Характеристика основних етапів організаційних змін.
31. Класифікація інструментів інтенсифікації розвитку підприємства.
32. Типологія ризиків у сучасному менеджменті.
33. Специфічність вибору альтернатив управлінських рішень в умовах економічних і політичних ризиків.
34. Управління ризиками в системі антикризового менеджменту.
35. Основні ризики українських компаній на внутрішньому та зовнішньому ринках.
- 36.** Кількісні та якісні показники ефективності управлінської діяльності.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

Базова

1. Кучеренко В. Д., Маркітан О. С. Менеджмент організації : навч. посібник. Київ : Центр навчальної літератури, 2015. 262 с.
2. Кучерявий В. П. Менеджмент організації : підручник. Львів : Світ, 2010. 500 с.
3. Лозниця В. С. Менеджмент організації : підручник. Київ : Основи, 2012. 236 с.
4. Мальська Н. П., Білоус С. В. Менеджмент організацій: теорія та практика : навч. посібник. Київ : Центр навчальної літератури, 2019. 190 с.
5. Менеджмент організації. Теорія та практика : навч. посібник / за ред. Г. Є. Мошика. Київ : Ліра-К, 2019. 808 с.

Допоміжна

6. Баєва, О. В. Менеджмент і адміністрування: в 2 ч. Ч. II. Менеджмент : навч. посібн.; за ред. О. В. Баєвої, Н. І. Новальської. Київ : ДП “Вид. дім “Персонал”, 2017. 326 с.
7. Борзенко В. І. Антикризове управління : навчальний посібник. Харків : Видавництво Іванченка І С., 2016. 232 с.
8. Єрмак, С. О. Економічна діагностика : конспект лекцій [Текст] : для студ. ступеня магістр / М-во освіти і науки України, Донец. нац. ун-т економіки і торгівлі ім. М. Туган-Барановського, каф. підприємництва і торгівлі; Кривий Ріг : [ДонНУЕТ], 2016. 81 с.
9. Копчак Ю. С., Баланюк І. Ф., Ткач О. В., Баланюк С. І. Методологія та організація маркетингового менеджменту на сучасному підприємстві. *Вісник Прикарпатського університету. Серія: Економіка*. Вип. 12. Івано-Франківськ : Плай, 2017. С. 202-209.
10. Менеджмент. Практичний курс : навч. посібн. / за заг. ред. Л. М. Черчик Луцьк : Східноєвропейський національний університет імені лесеї України, 2017. 278 с.

Інформаційні ресурси

11. Інтернет-портал для управлінців. URL : <http://www.management.com.ua>
12. Статистика науки та інновацій. URL : http://www.ukrstat.gov.ua/druk/publicat/kat_u/publnauka_u.htm